

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS, DRETS HUMANS I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1094-2011

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2021

Núm. 57

**Presidència
del Sr. Miquel Ensenyat i Riutort**

Sessió celebrada dia 27 de maig de 2021

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

COMPAREIXENÇA RGE núm. 15266/20, del director tècnic de la Xarxa Europea de Lluita contra la Pobresa i l'Exclusió Social de Balears, EAPN-IB, Sr. Andreu Grimalt Rosselló o persona que designi l'EAPN, sol·licitada pel Grup Parlamentari Popular (article 46.4), pel procediment d'urgència, acordada a la sessió de la Comissió d'Assumptes Socials, Drets Humans i Esports de dia 11 de febrer de 2021, a fi d'actualitzar les dades sobre pobresa i exclusió social, donades les conseqüències generades per la crisi econòmica, social i sanitària provocada per la COVID-19. [958](#)

EL SR. PRESIDENT:

Molt bona tarda, benvinguts diputats i diputades, començam. Si us sembla bé, abans de res la Sra. Mayor us ha repartit una proposta de calendari, correspon a l'acord que vàrem prendre a la darrera comissió de la Comissió de seguiment del pacte per a la inclusió on s'assenyalen al calendari una sèrie de dies on passàriem a fer reunions de la Comissió de seguiment del pacte i, per tant, no hi hauria Comissió de benestar social.

Veuen que la del novembre és la que pot ser que coincideixi amb compareixences de pressuposts i per ventura s'hauria de moure, la resta en principi són dates que no tenen per què haver de tenir cap inconvenient.

M'hauríeu de dir ara, per favor, si es produeixen substitucions.

EL SR. CASANOVA I PEIRÓ:

Sí, Sr. President, Enric Casanova substitueix Irantzu Fernández.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé.

Compareixença RGE núm. 15266/20, del director tècnic de la Xarxa Europea de Lluita contra la Pobresa i l'Exclusió Social de Balears, EAPN-IB, Sr. Andreu Grimalt Rosselló o persona que designi l'EAPN, sol·licitada pel Grup Parlamentari Popular (article 46.4), pel procediment d'urgència, acordada a la sessió de la Comissió d'Assumptes Socials, Drets Humans i Esports de dia 11 de febrer de 2021, a fi d'actualitzar les dades sobre pobresa i exclusió social, donades les conseqüències generades per la crisi econòmica, social i sanitària provocada per la COVID-19.

Passam al debat del primer punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en la compareixença del Sr. Andreu Grimalt, director tècnic de la Xarxa Europea de Lluita contra la Pobresa i Exclusió Social de les Illes Balears, EAPN-IB, acordada a la sessió de la Comissió d'Assumptes Socials, Drets Humans i Esports, de dia 11 de febrer, atès l'escrit RGE núm. 15266/20, presentat pel Grup Parlamentari Popular.

Té la paraula el Sr. Andreu Grimalt, director tècnic de la Xarxa Europea de la Lluita contra la Pobresa i l'Exclusió Social a qui donam calurosament la benvinguda, i les gràcies per ser aquí. Té la paraula.

EL DIRECTOR TÈCNIC DE LA XARXA EUROPEA DE LLUITA CONTRA LA POBRESA I EXCLUSIÓ SOCIAL DE LES ILLES BALEARS (Andreu Grimalt i Rosselló):

Gràcies, president, gràcies per la convidada, per aquesta petició de compareixença. Bé, encara que amb molts, amb la majoria de vosaltres ja ens vàrem veure fa ben poquet, la setmana passada, en aquesta comissió de seguiment per parlar precisament d'aquest pacte per la inclusió que vaig presentar

aquí de fet fa cosa d'un any i mig davant aquesta mateixa comissió per defensar la utilitat i la necessitat de la seva renovació. Llavors totes les formacions polítiques que hi havia presents varen acordar signar-lo, aquest acte de firma es va produir dia 18 de febrer de l'any 2020 i la intenció era començar a fer feina de manera immediata, però com sabeu l'impacte de la pandèmia va capgirar els plans de tothom.

En aquest acte de presentació la que encara era la nostra presidenta, Margalida Jordà, va destacar que el pacte es fonamentava en tres punts claus, -m'haureu de disculpar si repetesc alguna de les coses que vaig dir l'altre dia a la comissió, però així consta al *Diari de Sessions*-, aquests tres punts claus serien, en primer lloc, el context, és a dir, en un escenari de recuperació econòmica llavors volíem destacar que més de 180.000 persones estaven en situació de risc de pobresa o d'exclusió a les nostres illes. Aquest escenari, com bé coneixeu, ha canviat i molt.

El segon punt clau era la missió i la visió d'EAPN, que no són altres que assolir l'erradicació total de la pobresa, l'exclusió i la desigualtat social a la nostra comunitat essent el referent en matèria d'inclusió i podent incidir de manera determinant a les polítiques públiques.

I per últim, la necessitat de consens per tal d'eliminar del debat partidista la lluita contra la pobresa i aquest objectiu d'aconseguir la inclusió social plena de tota la ciutadania, crec aquest consens va quedar molt demostrat a l'anterior legislatura a la comissió del pacte de tots els partits que hi eren presents.

A banda de destacar la tasca que s'havia desenvolupat durant aquella legislatura i que havia estat molt profitosa gràcies a la implicació dels partits i a la tasca i esforços de les persones que el representaven que hi varen dedicar el seu temps, la presidenta va destacar que encara quedava, i encara queda, molt de camí a recórrer i que aquell acte de signatura no era sinó una nova primera passa per seguir fent feina, en un marc de complexitat social i de pluralitat política per a l'assoliment dels dos grans objectius que marca el document del pacte: per una banda, la millora de les condicions de vida de les persones amb situació o risc de pobresa, i, per l'altra, el suport a la tasca que desenvolupen les entitats adreçades als col·lectius amb risc social.

Com us deia l'escenari ha canviat, la irrupció de la COVID a les nostres vides ha suposat un trasbals de dimensions que llavors no ens podíem imaginar i que ha tengut uns efectes molt perniciosos, especialment sobre les persones que ja es trobaven en risc social.

L'octubre de l'any 2020 vàrem presentar com és habitual l'informe anual de l'estat de la pobresa a la nostra comunitat. Tot i aquesta data de presentació, octubre 2020, quan ja havien passat dues onades del virus i ja havíem pogut conèixer de primera mà les seves conseqüències socials, laborals i econòmiques, les dades en què es basa aquest informe fan referència a l'any 2019. Record que la principal font d'aquest informe és l'enquesta de condicions de vida que publica anualment l'INE, actualment devers el juliol, i que, per tant, aquest informe no contempla situacions sobrevingudes encara que siguin tan greus com la pandèmia de la COVID.

Molt resumidament, l'informe destacava que a la nostra comunitat, tot i haver experimentat una reducció significativa, l'índex, l'indicador AROPE se situava al voltant d'un 15%, aquelles 180.000 persones a les quals feia referència al començament de la intervenció. I no obstant aquesta evolució, diguem-ne positiva, ja hi havia dades que ens feien posar en qüestió les millores reals en les condicions de vida de les persones produïdes per una recuperació econòmica proclamada a partir de l'increment nominal de les dades de renda mitjana i del PIB per càpita des de l'any 2014.

També varem destacar a la presentació que, si bé Balears havia sortit, com dic de manera nominal, d'aquesta crisi amb més rapidesa que altres regions i havia recuperat els nivells d'ocupació previs a 2008, gràcies sobretot a l'impuls de l'activitat turística, seguia i segueix ben present el greu problema de la desigual i injusta distribució de la riquesa juntament amb un preocupant volum de treball precari i amb uns preus de l'habitatge inassolibles per una bona part de la ciutadania d'aquesta terra.

Entrant a la fi al motiu pel qual heu demanat aquesta compareixença, que no és altra que actualitzar les dades sobre pobresa i exclusió social, ateses les conseqüències generades per la crisi econòmica, social i sanitària provocada per la COVID-19, és cert, i us he de dir que encara no s'ha publicat l'estadística oficial que descriu els efectes que ha tengut, té i podrà tenir la pandèmia sobre les llars, l'enquesta de condicions de vida, ni l'informe que l'analitza, l'informe AROPE que elabora EAPN i presenta cada mes d'octubre, en aprofitar el Dia internacional de lluita contra la pobresa, sí tenim algunes projeccions fetes per distintes entitats i organismes en base a dades econòmiques i laborals.

Un dels informes més complets que hem pogut llegir dedicat a la nostra comunitat, doncs recull moltes fonts tant a nivell quantitatiu com qualitatiu, és el publicat per l'Observatori Social de la UIB l'octubre del 2020. Allà es destaca que, segons previsions fetes per Oxfam Intermón, la pobresa relativa a les Illes Balears es podria incrementar fins a 12 punts fins a assolir el 26,5% de la població, i que un mínim, 100.000 persones, fins a 125.000 a les previsions més pessimistes, no superarien el 40% de la renda mitjana i, per tant, passarien a formar part d'aquesta terrible estadística anomenada pobresa severa.

També recull aquest informe que la taxa de cobertura de les rendes mínimes va disminuir del maig a l'agost de 2020, la darrera dada que va analitzar l'informe, quan va acabar precisament aquest període de la denominada RESOGA extraordinària. I destac aquesta dada o volem destacar aquesta dada per l'enorme preocupació que tenim les entitats d'EAPN, i nosaltres com a xarxa, per les persones que queden fora d'aquestes prestacions mínimes, pel motiu que sigui, situació administrativa, dificultat d'accés, etc., i per la demanda que hem fet a través, precisament, del pacte per la inclusió, de garantir a tota la ciutadania la igualtat d'accés a drets, recursos i prestacions bàsiques.

Una altra dada a ressaltar, molt en línia amb la previsible increment de la pobresa, és el creixement de les llars sense ingressos laborals que, segons la darrera enquesta de població

activa, s'ha doblat en el darrer any i ha passat de 600.000, en el primer trimestre de 2020, a 1.200.000, en el primer trimestre de 2021, són dades a nivell estatal perquè malauradament l'INE no ofereix aquestes dades desglossades per comunitats.

Per part nostra i per complementar l'informe sobre l'estat de la pobresa de l'any passat, hem tengut com és lògic informació contínua de les nostres entitats sobre les demandes que reben i els canvis en el volum d'atenció en aquest darrer any. Una enquesta interna que varen passar les entitats deixava palès que s'havia produït de mitjana un increment de més del 25% en el nombre d'usuaris i que als pitjors moments de la crisi, el pitjor moment de la pandèmia, al voltant d'un 30% de les persones que es varen adreçar a una entitat social ho feia per primer cop, fonamentalment per dos motius: un, per demanar cobertura de necessitats bàsiques, aquí faria un incís per aportar la dada que, segons la Federació Espanyola del Bancs d'Aliments, la demanda ha crescut al voltant d'un 50% en temps de pandèmia, un increment que no s'havia vist ni tan sols a la crisi del 2008. I el segon motiu era la demanda d'informació i ajut per fer la tramitació de prestacions i ajuts.

Vull destacar també que moltes persones que s'havien adreçat a aquestes entitats en els primers moments, varen deixar de fer-ho en els mesos d'estiu amb aquesta limitada obertura del sector turístic, però que han hagut de tornar a fer-ho, tornar acudir a aquestes entitats un cop ha finalitzat aquesta atípica temporada.

Tot i que els perfils són molt heterogenis i les nostres entitats també, ens agradaria destacar alguns d'aquests nous usuaris. Per una banda, petits autònoms amb negoci propi, que varen haver de tancar i, per tant, prescindir de la seva principal font d'ingressos, molts encara no han pogut obrir i molts no ho podran tornar fer. Persones que feien feina a l'economia submergida, que no varen poder continuar desenvolupant la seva activitat, persones que tenien cura de gent gran, dones que feien net a cases, venedors ambulants, etc., i també persones que esperaven el cobrament d'alguna prestació, tot i tenir-ne dret a cobrar-la.

No m'estendré avui aquí sobre la situació dels infants i joves, no perquè no estiguin dins les nostres preocupacions, que hi són, sinó perquè de ben segur s'ha tractat amb molta més profunditat dins el pacte per la infància. Però sí vull recordar que els menors i també els joves són un dels col·lectius més afectats per les situacions de vulnerabilitat, un de cada tres infants a Espanya ja es trobava en risc de pobresa abans de la crisi sanitària. És sabut que el confinament va afectar la salut mental d'aquests infants, a més d'augmentar el sedentarisme i també dificultar l'accés a una alimentació saludable i que el tancament de les escoles i la progressiva implantació de l'ensenyament telemàtic, varen fer aflorar encara més una desigualtat existent, per raons socioeconòmiques, territorials, ètniques o de diversitat funcional.

A banda d'aquestes dades i a l'espera de poder confirmar les percepcions de les entitats i les projeccions que s'han fet, hi ha prou evidències per assegurar que l'impacte del coronavirus serà molt més perjudicial per a les persones en risc o en situació de pobresa i també per a aquelles persones que segons l'informe de 2020 havien aconseguit escapar d'aquesta

estadística, que per a la resta de la població. Un exemple clar d'això el trobam a la crisi de l'any 2008, que va registrar increments notables en tots els indicadors de pobresa i vulnerabilitat com a conseqüència de la contracció del PIB, que es va reduir un 9,3 al llarg de 5 anys. També per descomptat per les polítiques de retallades i de reducció del dèficit que es varen aplicar llavors.

L'any 2020 la reducció del PIB a Balears ha estat del 27%, enfront de l'11% estatal, una contracció molt més intensa i explosiva que llavors, tot i que les conseqüències no han estat tan greus com podrien haver estat, tot i que ho han estat molt, a causa de les noves polítiques de tall expansiu que s'han desplegat per lluitar-hi, parl dels ERTO, de l'Ingrés Mínim Vital, la limitació de desnonaments, prohibició de talls de subministres bàsics, o pressuposts extraordinaris dedicats a cobertures de necessitats bàsiques.

També hem constatat la desigualtat en el repartiment de les conseqüències d'aquella crisi econòmica, tant en termes de persones com de territoris. Durant l'època de crisi, les persones més pobres varen patir un desgast accelerat de les seves condicions de vida, que el període de recuperació macroeconòmica només va poder compensar parcialment i de forma molt més lenta que per a la resta de població, i encara molt més lenta que per als decils de renda més elevats. Res no ens fa pensar que aquest pic sigui diferent, doncs, de nou, i segons el darrer informe que ha publicat FUNCAS, la crisi s'ha revelat asimètrica en el seu impacte social. Amb paraules textuais: "Ha afectat escassament alguns col·lectius professionals, bé per resultar beneficiats per mesures de teletreball o per l'obtenció de les seves rendes principals de l'Estat, pensionistes, funcionaris, etc., mentre que, per contra, altres persones han passat a afrontar situacions de pobresa, o han vist agreujats els seus estats de necessitat".

A nivell laboral, vull recordar que els increments de persones en atur, 13.000 persones més en el segon trimestre de 2020; 33.000 més en el tercer trimestre; 47.000 en el quart trimestre, el que, sumat a la incertesa de la recuperació del nostre principal sector econòmic i a la més propera o més llunyana finalització dels ERTO, i tenint en compte la importància del treball en els processos d'inclusió, afectarà de manera molt negativa les xifres de pobresa de les Illes Balears.

En resum, no és possible saber exactament quant s'ha incrementat la pobresa i la vulnerabilitat per efecte de la crisi generada per la COVID, no obstant això, l'experiència d'atenció directa a persones usuàries de les entitats que formen part de la xarxa EAPN, unida a l'exploració de les conseqüències sobre pobresa i exclusió, que va tenir la intensa contracció econòmica registrada entre 2009 i 2013, obliguen a considerar que les últimes dades disponibles a l'informe de 2020, són un mínim molt per sota de la realitat. Amb tota probabilitat, quan es coneguin aquestes dades, seran molt superiors i en qualsevol cas no seran més que una constatació estadística que vendrà a accentuar la percepció d'un panorama ja greu.

Dit d'una altra manera, i considerant les peculiaritats del sistema productiu de les Illes Balears, la situació actual no convida a l'optimisme, en primer lloc perquè abans de la

irrupció de la COVID-19 ja vivíem la paradoxa d'un escenari de superació de la crisi amb un percentatge de la població que semblava i sembla aliè a qualsevol tipus de recuperació. Des del nostre punt de vista, perquè aquest s'ha basat en una precarització de les condicions laborals i en un increment de les desigualtats, el que impedeix a una part important de la població poder exercir els seus drets de manera plena i efectiva. I en segon lloc, els terribles efectes econòmics, socials i laborals derivats de la pandèmia, que no faran més que agreujar situacions ja molt crítiques i posar en marxa un ascensor social que només serà de baixada.

A partir d'aquí, des d'EAPN volem incidir que les estratègies tradicionals de protecció i lluita contra la pobresa es mostren insuficients, així l'increment del PIB, de l'ocupació i del nivell educatiu, tot i necessaris i imprescindibles, no generen per ells mateixos una reducció de la pobresa i han d'anar acompanyats de polítiques redistributives, parl de justícia fiscal, de garantia d'ingressos, siguin rendes mínimes, prestacions per fill a càrrec o unes pensions dignes; un reforçament dels serveis públics, educació, salut, dependència; i una clara aposta per la garantia del dret a l'habitatge. I tot això en el marc d'una reorientació del model econòmic, doncs l'actual consideram que s'ha palesat fallit en termes d'equitat, sostenibilitat i excessivament vulnerable.

Consideram que les bases estan posades, ODS, pilar europeu de drets socials, estratègia nacional de lluita contra la pobresa, els fons europeus que arribaran i estan arribant. Ara consideram que hem de seguir fent feina tots junts, administració, sector productiu, ciutadania, entitats socials, per aconseguir que l'ambició però necessari objectiu d'erradicar la pobresa sigui una realitat.

Moltes gràcies per la vostra atenció. Estic a la vostra disposició per respondre preguntes i dubtes que tinguem, sempre en la mesura de les meves possibilitats i coneixements.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Grimalt. Prèviament m'havia comunicat que contestarà de manera global. En primer lloc, per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Durán, per un temps màxim de deu minuts.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, president, bona tarda diputades, diputats. Primer de tot, agrair al Sr. Andreu Grimalt que hagi vingut aquí, nosaltres creiem que era molt necessària aquesta compareixença, la veritat és que els temps parlamentaris són els que són i un es demana, l'any passat crec que era el mes d'agost i al final ho veiem ara el mes de maig. En tot cas, ens sembla molt interessant, així com creiem que és una molt bona notícia que la setmana passada arrancàs la Comissió de seguiment del pacte per la inclusió social.

Nosaltres volem posar en valor la feina, la tasca ingent que fan amb els recursos que tenen totes les entitats que formen part d'EAPN, vagi això per davant. Vostè ha parlat i ha parlat molt

bé i he pres nota de tot el que ens ha comentat, que evidentment en aquesta comunitat autònoma, que és una comunitat autònoma que varem tenir possibilitats a un moment determinat de sortir més aviat de la darrera crisi, i ho varem passar molt malament, sí que és vera que una sèrie de peculiaritats, especificitats de la nostra pròpia comunitat autònoma, feia que a l'any 2019, amb les informes que teníem per exemple de FOESSA, doncs fóssim la tercera comunitat autònoma d'Espanya amb més persones en risc d'exclusió social. Això dic que és de l'any 2019.

És clar, hi havia dos factors que en aquell moment eren primordials, un d'ells era l'habitatge, bé se'n deien tres: el primer era l'habitatge, el segon o per l'estil, entre l'habitatge era la temporalitat de la feina, és a dir, la tipologia de feina que tenim aquí tan específica a les Illes Balears, i després, el tercer factor eren els conflictes socials, els conflictes intrafamiliars. Això eren els tres punts que posava l'informe FOESSA, i parl de l'any 2019, és a dir, abans de la pandèmia. És vera que s'havia sortit d'aquella crisi econòmica, però sí que és vera que teníem enquistades aquelles 180.000 persones, fins i tot l'informe FOESSA parlava de 220.000 persones en risc d'exclusió social i era moltíssima de gent per una població que nosaltres tenim d'1.100.000 i poc més, no?

Què ha passat? Que la COVID, el confinament, la pandèmia han incidit sobre manera en la nostra principal indústria i és així, que és el turisme. Per tant, tot es va aturar el març de l'any passat, ja fa més d'un any que patim aquesta pandèmia i nosaltres, per la nostra pròpia indústria, doncs tenim més dificultat en aquest moment, si en aquell moment, a la primera crisi la nostra indústria ens va ajudar a sortir-ne més aviat, en aquest moment la nostra indústria és una llosa que tenim perquè ens dificulta sortir-ne més aviat perquè hem de complir un caramull de requisits, i no només nosaltres, sinó que també els han de complir els altres països dels quals som dependents que vengui el turisme a les nostres illes.

Què passa? Que si sumam el problema que teníem d'habitatge, el preu de l'habitatge, que no ha fet més que incrementar-se, fins i tot segons les darreres dades en temps de pandèmia també ha incrementat, poc, però ha seguit incrementant-se en el darrer any començant pel lloguer i també per la compra.

I el problema de temporalitat sabem que ha crescut de manera exponencial, però no sabem el percentatge. Jo esperava que vostè ens pogués dir si tenien una dada aproximada, no? Si no ho he entès malament, la dada que vostès donen per bona és la darrera dada que tenim tots que és aproximadament un 25%, que és la dada que es va donar al mes d'octubre que partia d'aquest increment; si teníem un 15, idò partia que tendríem com a mínim un increment d'un 12%, per tant, ens aniríem al 25.

Sí que és veritat que, segons els darrers informes que nosaltres hem pogut llegir, estam damunt un 30 o un 30 i busques, possiblement seríem la primera comunitat autònoma amb més persones amb risc d'exclusió social, possiblement, però és veritat que la dada en concret no la tenim.

Al final tal vegada tenir una dada més concreta o no pot tenir una certa importància, però sí que tots veiem, i vostès ho saben de primera mà, l'increment que han tengut no just amb les cues de... que es diuen les cues de la fam, sinó amb totes les peticions de les ajudes econòmiques urgents que tenen tots els ajuntaments de les Illes Balears, començant per Palma, que, a més, es queixava i es queixava molt el regidor de Serveis Socials de Palma, el Sr. Antoni Noguera, que, com que l'Ingrés Mínim Vital no havia arribat de la manera que consideraven, dins l'any 2020 havien passat de 4 milions d'ajudes econòmiques urgents a 10 milions d'euros, però a tots els altres ajuntaments de les Illes Balears evidentment amb menor proporció, amb menor quantitat, han vist triplicades les peticions d'ajuda.

Per tant, hem de posar damunt la taula mesures, jo crec que va estar molt bé que aquesta comunitat tot d'una posàs una RESOGA extraordinària, he de dir que nosaltres, el nostre partit polític a cadascun dels decrets que han vengut per urgència, a cadascun dels decrets que han vengut de temes socials sempre els hem donat suport. Ens podem haver queixat, i ho he fet jo mateixa, i ho dic perquè he estat jo la que m'he queixat i sí que hem estat en contra que es retiràs la Renda Mínima d'Inserció dels consells precisament enguany, és a dir, la Renda Mínima d'Inserció acabava dia 30 de desembre amb el Decret 10/2020, al final es va prorrogar tres mesos més, va acabar dia 30 de març. I nosaltres ens hem queixat i ens hem queixat molt d'aquest tema, perquè és que, a més, jo avui de matí parlava amb un senyor, que no he fet, no he imprès la fotografia que m'ha enviat, però al cap d'un any li han aprovat l'Ingrés Mínim Vital i li han aprovat 77 euros mensuals -77 euros mensuals-, com que li deien que... a la RESOGA li deien, a Serveis Socials que ja li havien contestat de l'Ingrés Mínim Vital i ja tenia Ingrés Mínim Vital que no podia passar a RESOGA.

Jo li he dit: "demana hora i això" i ara m'ha dit que tenia hora per dia 10 de juny, veurem si al final arriba aconseguir afegir-se a la RESOGA perquè evidentment vostès poden imaginar-se que una persona que viu tota sola a un pis de lloguer, amb 77 euros no pot menjar i ja us dic, ha estat esperant un any perquè li donin aquesta resolució.

Per tant, ha estat molt bé el que deia, la RESOGA extraordinària, és a dir, ajudes d'urgència tot d'una, com una ajuda extraordinària al lloguer que també es va posar damunt la taula, però que tampoc no ha arribat, perquè tampoc no han arribat les ajudes, s'han aprovat, però no han arribat encara a les persones.

Jo crec que en aquest punt hem de continuar amb les ajudes d'urgència, no quedarà més remei. Nosaltres hem..., no vull treure aquí... perquè els he tret avui de matí, però crec que..., és més important que vostè ens expliqui quines són aquestes mesures que es varen fer d'urgència i que haurien de tenir continuïtat.

Nosaltres hem estat molt insistents amb una sèrie de qüestions, per exemple, nosaltres no entenem com a les ajudes menjador enguany hagin sobrat 1.200.000 euros, és a dir, s'han posat 2 milions d'euros més per a ajudes menjador i per mor dels requisits que s'han posat només hi han pogut arribar

700.000 i busques de persones. Per tant, no pot ser que en aquest moment tenguem a caixa 1.200.000 euros pressupostats per a ajudes menjador. L'únic que s'ha de fer, ja que hi són i ha fet molt bé la conselleria a posar-los, és rebaixar els requisits, vull dir, s'han de rebaixar els requisits perquè més famílies, que sí farien ús d'aquesta ajuda menjador la puguin demanar, perquè si no hi poden arribar perquè els requisits són molt elevats, idò no pot ser que tenguem això.

Però, com, per exemple, que si un al·lot té beca menjador que no li aturin la beca menjador al juny, sinó que tenguí beca menjador el juny, el juliol i l'agost, perquè amb una necessitat com tenim ara de pobresa..., perquè, a més, què ha passat? Que s'han posat ajudes extraordinàries, però molt destinades a la pobresa severa i el que ara ha tenguut un creixement molt gran és la pobresa lleu i moderada.

Vostè parlava dels autònoms, vostè parlava de la gent que es troba a l'economia submergida, idò totes aquestes persones i molts d'autònoms no es troben en pobresa severa, però sí que és veritat que una vegada que has pagat habitatge, has pagat el préstec que tens i has pagat els subministres et queden 300 o 400 euros per passar el mes, i aquesta gent, per primera vegada, i vostè deia que es calcula que un 30% de les persones que necessiten ajudes són noves, per primera vegada han hagut de cercar la seva oficina de Serveis Socials més propera, han hagut d'anar a l'ajuntament o han hagut d'anar a una entitat social perquè cada quinze dies els donin una borsa de menjar.

Per tant, estan molt bé aquestes ajudes d'urgència, està molt bé la feina que es fa en aquest sentit a través de totes les entitats per fer aquest sobre esforç per ajudar, però no és suficient. I després, a part d'aquestes mesures, quines són les que a curt termini s'haurien d'implantar per tenir una llarga durada? Perquè nosaltres, per exemple, donam molta importància a tot el que donava importància la Renda Mínima d'Inserció, que era tota la feina posterior destinada a la inserció, a cursos de formació, a cercar treball, etc, perquè evidentment la persona cerca..., aquest tipus de rendes han de cercar la..., no només sobreviure, sinó també la dignificació de la persona i que el dia de demà... destinats a no haver de dependre d'una ajuda, no?, que és el que realment vol tothom.

Nosaltres tenim dipositades moltes esperances en les propostes del pacte d'inclusió social, en la planificació de les accions que l'altre dia vàrem parlar en comissió, en tots els punts que es varen dir, fins i tot en prioritzar els punts que va proposar EAPN, que vareu proposar vosaltres, i bàsicament el que voldríem és això perquè moltes vegades ens trobam que moltes persones no saben el circuit, evidentment Creu Roja, Càritas i les entitats grosses sí que les coneixen, però no saben el circuit.

Nosaltres moltes vegades ens demanam a veure si en aquest moment seria interessant apostar per una targeta, fins i tot una targeta social, apostar per qualche mecanisme que realment facilités a qualsevol persona, ja no només tenir una finestra única, perquè si no hi ha molta gent que se sent totalment perduda, sí que és veritat que la primera opció i la correcta és anar a l'assistència social del seu municipi, sol ser la més corrent, però sí que és veritat que després s'ha de fer un circuit. I ara amb aquesta crisi ens hem adonat que molta gent no sap

quin circuit, no sap de quines ajudes pot dependre, es pensa que té moltes ajudes i després al final no arriben...

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Durán,...

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

..., i jo també li demanaria si vostè considera convenient que les ajudes al lloguer, que nosaltres hem demanat per activa i per passiva que es tinguin més en compte les condicions de vulnerabilitat, és a dir que es baixin els requisits perquè realment arribi a la gent que també és molt vulnerable, que hi hagi un termini mínim per aprovar-se, és a dir, som al mes de maig, ja quasi juny i encara no s'han aprovat les ajudes del lloguer de l'any 2021, i tampoc no s'han cobrat les del 2020. Idò aquest tipus de coses, no?

Gràcies... gràcies per la paciència i per la generositat. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Durán. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula la Sra. Mayor, per un temps màxim de deu minuts.

LA SRA. MAYOR I ABAD:

Moltes gràcies, Sr. President. Moltes gràcies, Sr. Grimalt, per haver vingut avui aquí i haver-nos explicat part de l'informe, un informe que es va presentar -com bé vostè ha dit- l'octubre de l'any passat el qual d'alguna manera ha quedat obsolet, perquè amb tota la pandèmia les xifres que indiquen a les xifres que puguem tenir ara no tenen res a veure, sí que ens servirà per tenir un punt de partida d'on érem el 2019 i on som. També ens serviran tots els informes que fan vostès any rere any per veure què ha funcionat i què no ha funcionat.

Fent una miqueta una revisió vista enrere, atès que des del 2008 a 2019 sí que es va reduir la taxa de pobresa aquí a les Illes Balears, cal veure i remarcar exactament què es va fer bé per intentar ara a les noves..., bé, de cara al 2021 reforçar tot això. Bàsicament ha estat la redistribució de la pobresa i apostar per polítiques valentes, com tot el tema de finançar els sistemes públics sanitaris, el sistema d'educació i les subvencions. Més que ajudes, les prestacions, el que es considera ara.

Entrant ja un poquet en matèria de l'informe, a nosaltres ens preocupa perquè lamentablement ja ho hem dit diverses vegades en seu parlamentària que aquesta crisi l'afrontem, la societat l'afronta amb una problemàtica que ja veníem d'una situació molt complicada, la majoria dels treballadors eren pobres, o sigui, a l'informe ja ho indiquen vostès, un 15% es podia dir més o menys que eren treballadors pobres, bé per la temporalitat o bé per la curta durada de la jornada laboral, o bé en si per l'explotació o l'economia submergida, que vostè mateix ha esmentat. Per a nosaltres és vital en aquest cas la derogació de la reforma laboral.

Des d'Unides Podem pensam que s'han de fer mesures de polítiques totalment transversals perquè la pobresa afecta moltes àrees en la política: l'habitatge, la feina, el món laboral, la sanitat; llavors, el que calen són mesures importants. En la qüestió del treball apostem per una derogació de la reforma laboral. En qüestió de l'habitatge, que també vostès ho indiquen a l'informe, i no només a aquest del 2019 sinó als anteriors, la problemàtica de l'accés a l'habitatge, apostem clarament per una limitació dels preus del lloguer i per unes polítiques valentes d'habitatge.

El tema de la pobresa infantil nosaltres, des d'Unides Podem, a totes les estadístiques veiem que en aquest cas els infants són els més vulnerables i sobretot afecta les famílies monoparentals, en aquest cas i sobretot, sobretot, el percentatge és monomarentals més aviat. Entenem que calen fer unes polítiques de feina perquè les dones tenen accés a la feina per poder pal·liar en aquest cas la situació.

Vull posar també en el debat, que vostè també ho ha dit, que un 40 o un 50% d'augment en ajuda a aliments que hi ha hagut aquí a la comunitat autònoma i clarament s'ha vist que són els mesos on no s'ha pogut fer feina, perquè després a l'estiu minvava un altre cop. Insisteixo que venim de tota una problemàtica general que és ja complicada i el que hem de fer és mirar a veure com podem pal·liar totes les problemàtiques estructurals que tenim. Evidentment s'han de fer encara més polítiques de redistribució de l'economia, reforçar molt més i blindar els serveis públics, com és la sanitat i l'educació, polítiques valentes d'habitatge i un reforç també de les prestacions econòmiques.

En debat parlamentari fa cosa d'un mes o així ja vàrem sortir també parlant de tot el tema de l'Ingrés Mínim Vital, vàrem posar un exemple molt clar nosaltres, des d'Unides Podem, si des del 2008 en comptes d'haver donat tots els milions que es varen donar a la banca s'haguessin invertit simplement en un Ingrés Mínim Vital ara podríem haver pagat a les 850.000 famílies durant 27 anys, haguéssim afrontat d'una forma molt diferent aquesta pandèmia si haguéssim tengut un sistema de prestacions socials més sòlid que no pas el que tenim ara.

Sr. Grimalt, jo no li faré cap pregunta, l'únic que li diré és que esperem que ara a l'octubre sí que es presenti l'informe del 2020, el puguem veure aquí en seu parlamentària dintre del 2021, per poder no mirar en perspectiva de sis mesos, sinó tenir unes xifres reals.

I sí que li demanaria, almenys perquè quedi aquí constància en el *Diari de Sessions*, a veure si pot explicar una miqueta les mesures que vam pactar que serien orientades cap a la reducció de la situació de pobresa d'aquí de les Illes Balears, que en principi treballarem dintre de la Comissió de seguiment del pacte, aquestes mesures que vam parlar a la reunió de la setmana passada, i si poguéssim explicar una miqueta en seu parlamentària els eixos principals per poder treballar, per poder pal·liar la situació aquí a les Illes Balears.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Mayor. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Gómez, per un temps màxim de deu minuts.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president, molt bones a tothom. Bona tarda Andreu Grimalt i gràcies per la seva compareixença, entre altres coses perquè sí és d'agrair des d'aquesta comissió, com no pot ser d'una altra manera, a la societat civil, a les persones que no formen part institucionalment del Govern o de les administracions que hi compareguin per donar informació i respondre les peticions dels grups, que les proposen, i d'aquesta comissió que les aprova.

Jo sí que li faré preguntes, és que, a més a més, consider que hem de fer preguntes entre altres coses perquè, malgrat siguem al pacte de seguiment, ens orienta precisament el que crec que vostè ve a exposar aquí, que és fer línia propositiva, no només crítica, a l'acció institucional del Govern o de les administracions de la nostra comunitat autònoma precisament per minvar, per reduir, per eliminar com a objectiu final i no utòpic la pobresa a la nostra comunitat autònoma.

Per tant, li faré una sèrie de preguntes reflexions. Miri, crec que és una paraula transversal, ja veurem si les polítiques ho són, però sí és un signe transversal, és la major vulnerabilitat. Major vulnerabilitat fins i tot per sortir de la pobresa, no només ha augmentat la pobresa sinó que ha augmentat la vulnerabilitat de les persones dins la pobresa, entre altres coses ha augmentat la vulnerabilitat i han entrat dins pobresa, i això sobretot ho detecta la nova prestació, la RESOGA, com a nous perfils que sí es poden acollir, com són els que mai no s'havien acollit a prestacions públiques d'aquest tipus, com són fixos discontinus, pel context socioeconòmic d'aquesta comunitat autònoma, o els qui evidentment no s'han pogut incorporar ni tan sols malgrat hagin sortit alguns dels ERTO, alguns ja ni se'ls ha convocat perquè no necessitaven tanta plantilla, són nous perfils i autònoms; és a dir, una activitat empresarial que mai no havia necessitat de contractació laboral, sinó que pròpiament eren emprenedors. I aquest col·lectiu arrossega ja uns deutes, una càrrega per la seva situació social que tenia abans: préstecs, nivell de vida, etc.

Per tant, crec que són perfils nous que m'agradaria si tenen detectada aquesta situació i com es desenvolupen, perquè és un tema de diferents edats, evidentment joves que ja s'han emancipat i que depenien d'aquest fix discontinu, que els anava bé -quan dic joves em refereix a edat entre 16 i 30 anys-, i llavors gent adulta entre 35 i 50 anys que es troben malament demanant prestacions, segons va informar el mateix Govern. M'agradaria saber d'aquesta situació què valoren vostès i què troben que ha sortit com a conseqüència.

Després, jo li hagués agraït i l'encoratj que ho faci a properes compareixences, perquè ens va molt bé, jo som un poc maldestre amb els números i, tot i que pugui anar als informes, sí que és important tal vegada que empri vostè els serveis que té aquest parlament per visualitzar la comparativa de dades, crec que és molt important sobretot per filar alguna de les

preguntes. Ho dic perquè he anat prenent números, no entraré en números perquè seria... entre altres coses l'audició no és la correcta en aquesta sala i jo som un poc sord, per tant, sí que encoratj la Mesa que també treballin el tema de la projecció, com han fet altres compareixents.

Miri, la nostra comunitat autònoma té una idiosincràsia pròpia, hem parlat d'asimetria, de desigualtat que compartim amb altres comunitats autònomes, però sobretot a la nostres illes, entre d'altres coses perquè tenim una població més envellida a Menorca i una població més envellida a Formentera i no n'és el cas d'Eivissa. Voldria saber si aquestes dades que vostè ha donat les pot territorialitzar perquè les polítiques es puguin aplicar, i vostè sap que és un debat..., sabem tots que és un debat entre consells insulars a efectes d'actuacions des del Govern de les Illes Balears. Per tant crec que és important si vostès ens poden indicar si consideren situacions de major risc qualche població concreta de qualche illa respecte de la seva edat, no?, els seus col·lectius.

Més qüestions que li volia plantejar. Després d'un any de pandèmia vostè ha dit que no..., que hi ha hagut altres entitats, entre d'altres coses com UNICEF balear, etc., que n'hem parlat ja dels temes de les xifres d'infants, els joves. Els infants tenen una tutela i tenen un paraigua, no tan sols de responsabilitat de l'administració específica per la seva minoria d'edat, sinó perquè té l'empara de les famílies, però els joves, i quan parlem de joves són joves que poden accedir al mercat laboral i que no hi han accedit, amb 16 anys, i que han abandonat, han deixat els estudis, i concretament la taxa d'abandonament dels estudis en aquesta comunitat autònoma és molt elevada, lamentablement, i llavors aquesta edat vinculada a l'emancipació que malauradament s'allarga molt més tard.

Per tant, voldria una valoració; evidentment sabem que els infants hem passat d'1 de 4 infants a nivell de l'Estat espanyol, fa dos anys, en situació de pobresa, ara en tenim 1 de cada 3, ha augmentat d'un 25, un 26 a un quasi 33%, deia UNICEF Balears, és greu.

No coneixem tant -i crec que és important, almanco per a aquest diputat i aquest grup parlamentari- tramitam una llei de joventut, tramitam polítiques d'habitatge, polítiques de formació i actives d'ocupació, per tant voldria la valoració de l'EAPN envers del col·lectiu jove específicament, el grau de vulnerabilitat que vostès han detectat i si troba que les polítiques que es duen a terme aquesta transversalitat també és interdepartamental i és estratègica.

És a dir, un col·lectiu a més a més que ha necessitat l'empara dels familiars i que les despeses són elevades també, és a dir, els padrins i els pares o altres familiars. I un col·lectiu, per exemple, ja no tan sols que té problema d'accés a l'habitatge sinó que té problemes per pagar-se la seva formació contínua, és a dir, taxes universitàries, formació professional o d'altres. Volia saber si vostès han detectat -quan s'han obert els aeroports- hagin sortit més joves de la nostra comunitat autònoma durant aquest any de pandèmia a altres comunitats o a l'estranger per mor, precisament, de no trobar cap manera de rebre els ingressos mínims per poder subsistir. Per tant, ja se n'han anat en situació de pobresa.

No el volia carregar de moltes preguntes, són moltes reflexions i ho sé, Sr. Grimalt, però implícitament hi ha preguntes, hi ha preguntes que són per a nosaltres importants a l'hora no tan sols de fer la tasca d'oposició i la de control al Govern, sinó de propositiva d'iniciatives que procuram sempre -o la majoria de vegades- a aquesta comissió dur-les amb el màxim consens tot i que no es presentin globalment, en conjunt entre totes les formacions polítiques.

També vull fer una reflexió, i ho dic perquè jo, per naturalesa, som pessimista, però amb molt de coratge i visc la utopia i sempre pens que qualcú em dirà que no, però entre diferents convocatòries de la Comissió del pacte de seguiment i fins i tot en aquesta comissió quan parlem de pobresa no hi som tots, no hi som tots, i sempre falta qualcú, que és el mateix, que varen signar el pacte. I això ens preocupa perquè crec que la major necessitat que mai... Ara, ara, i esper que -i supòs que sortirà també l'any que ve- que en aquesta legislatura tenguem molt clar tots els que varen signar que si no se surt de la pobresa no hi ha reactivació, no hi ha recuperació, no hi ha sortida. I per tant és una reflexió que faig perquè ja ho he vist altres vegades.

No li faré més preguntes ara per ara. Voldria també una valoració més final, la volia fer a la segona part però per ventura no farà falta si vostè ho contesta perquè supòs que és un interès de tots els diputats: quina valoració fa vostè, vostès, de les entitats, de les més de 30 entitats de la Xarxa envers la situació del voluntariat que dona resposta, ho vull aprofitar concretament a això, el voluntariat que representen també les entitats, la resposta a aquesta situació greu de pobresa i de vulnerabilitat que hi ha hagut a la nostra població durant aquest agreujament de la pandèmia, perquè crec que són els que també són en primera línia juntament amb l'equip tècnic, i en quina situació està. En quina situació està perquè crec que també motivar i donar suport a les entitats i al voluntariat de les entitats per lluitar contra aquesta situació conjuntament és important.

I sobretot si les polítiques públiques, aquestes que es parla que hi ha d'haver transversalitat, vostès aprecien que hi ha realment una estratègia conjunta de les institucions? Una coordinació interdepartamental per a aquesta acció conjunta que han de tenir o hi ha complementarietat però no hi ha una estratègia eficaç, parl dels consells insulars, de la Xarxa comunitària i del Govern de la nostra comunitat autònoma.

No li parlaré de les xifres, és evident que les xifres quant a la Renda Social Garantida han augmentat, quant a la prestació, quant al nombre del pressupost, això és una evidència però sí que ens preocupa si paral·lelament es treballen polítiques actives d'ocupació i d'altres perquè quan a la gent se li pugui donar l'oportunitat, realment, i tenguí l'esperança i la motivació a més de la prestació de poder optar a sortir, tenguí polítiques de tutela i també d'acompanyament en aquesta necessària emancipació i autonomia que garanteix la dignitat de les persones, evidentment, que és sortir de la pobresa i viure una vida digna.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Gómez. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes té la paraula la Sra. Pons, per un temps màxim de deu minuts.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Sr. Grimalt, benvingut a aquesta comissió i gràcies també per la informació que ens ha donat i per la sensibilitat que sempre demostren amb qüestions com la que avui ens ocupa.

Nosaltres, francament estam molt preocupats perquè pensam que vivim un moment terrible, però creiem també que els moments que vendran seran molt pitjors, és a dir, pel que fa a la pobresa. I jo no sé si vostè a això ens ho pot fer -com a sociòleg que és, també- si ens pot fer un mapa del panorama que ens espera a mig termini.

Ja hem vist com, per exemple, Oxfam Intermón ha dit que si no es reverteix la situació podríem arribar a nivells de pobresa inèdits, parlen d'1 milió de persones pobres més, a Espanya en els propers temps.

Ens trobam sense dubte amb una situació sense precedents, demanda una acció eficaç i àgil per part de les institucions públiques a tots els nivells, nosaltres pensam que hem d'anar més enllà de les paraules i arribar als fets però no sé si -pessimistes o optimistes-, tenim dubtes que aquesta situació que ens ve pugui tenir una solució o un mínim de solució a mig termini.

Jo seré molt breu, simplement recordar això, aquestes dades impactants. Recordar una altra qüestió que ens preocupa al Grup Parlamentari El Pi, que és l'atur juvenil. Vostè ha dit que no parlaria avui de joves i d'adolescents però sí que a nosaltres ens agradaria saber com veu el futur d'aquestes persones que ja varen viure la crisi del 2008 i que ara es troben amb una crisi inèdita, terrible, no només sanitària sinó també econòmica i que no arriben a tenir experiència laboral perquè no arranquen a fer feina. Per tant, si quan parlem de generació perduda -i ho diria en veu baixa perquè els joves no ens escoltin- perquè és terrible aquesta perspectiva que tenen, com ho veu, com veu el futur per a aquestes persones?

I després, tenim informacions de tot tipus, parlaré més en general que no només d'aquests temes relacionats amb la pobresa i l'exclusió social, que cada vegada estan més a prop de tots nosaltres, no?, i és si creu que d'aquesta crisi de la pandèmia serà més fàcil sortir-ne -no dic per als joves, no per a la gent pobra, sinó en general- perquè diuen que, hi ha experts que assegurin que una vegada que haguem superat aquesta crisi farem via en obrir portes, farem via en recuperar-nos, però queda molta gent pel camí. Per tant si fem la comparativa amb la crisi del 2008, què és el que ens podem trobar?

I bé, això és bàsicament el que li volia comentar. Li volia demanar per al tema del perfil dels nous pobres, però vostè ja ho ha dit, petits autònoms, economia submergida, aquells que estaven pendents de cobrar alguna prestació.

I, després, què passarà al mes de setembre? Perquè estam anestesiats. És a dir, és vera, tenim una crisi però hi ha..., esperam projectes de fons europeus, esperam ajudes directes, tenim RESOGA, tenim un Ingrés Mínim Vital que, bé, que ha deixat bastant que desitjar perquè al final crec que la RESOGA ha hagut de pal·liar el que no ha arribat l'Ingrés Mínim Vital però bé, una mica aniria per aquí.

Aquestes serien les qüestions que m'agradaria que ens comentàs.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Pons. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Gamundí, per un temps màxim de deu minuts.

LA SRA. GAMUNDÍ I MOLINA:

Gràcies, president, senyors diputats, senyores diputades. Bé, en primer lloc sumar-me a l'agraïment per la tasca que heu desenvolupat i que desenvolupau a dia d'avui com a xarxa d'inclusió social al llarg de la pandèmia.

Si dèiem que el tercer sector social ha esdevingut i esdevé clau, ara més que mai aquesta funció i aquest esperit que sempre us uneix, ens uneix a tots, i sobretot en aquest procés de recuperació econòmica i social.

També vull agrair aquesta radiografia de com es troba la nostra comunitat autònoma en termes de pobresa i inclusió social, una ampliació de les dades que vostè ja ens va traslladar a l'anterior compareixença que va venir, una informació que evidentment estudiarem i que probablement ens pugui servir també com a base per poder plantejar futures propostes.

He de dir que nosaltres hi ha moltes qüestions que ja han plantejat altres grups, per tant sí que faré una sèrie de valoracions per tal d'aportar-les al debat. Nosaltres som conscients que queda molt de camí per fer, però també és cert que la resposta actual que s'ha donat a la crisi per part de totes les institucions ha estat diferent, en el sentit que es posen a disposició tot una sèrie de recursos per fer front a aquesta situació i amb un doble objectiu, o almanco nosaltres consideram que, per una banda, s'ha d'enfortir el sistema públic i, per una altra banda, anar cap a una major diversificació de la nostra economia.

Per això evidentment ens hem sumat ja amb diferents mesures establertes al Pacte de reactivació econòmica i social tant a nivell estatal que es va fer i després es va replicar a la majoria de comunitats autònomes a nivell autonòmic, per això també la importància dels fons europeus a més per poder combatre aquesta pobresa i anar cap a la inclusió social. La setmana passada aprovarem una PNL per unanimitat en relació amb aquest punt. Voldríem saber si heu presentat o si s'han presentat projectes als fons europeus de cara a això.

Per una altra banda, tot i entenent que vivim a una comunitat..., i compartesc amb altres companys diputats que ho

han dit, no?, que té una gran dependència del sector turístic i el cost de la vida també és més elevat que a altres comunitats autònomes pel fet de viure precisament a unes illes. És cert, però, que aquest canvi de model pensam que no serà, no es farà de la nit al dia, sinó que necessitarà temps per poder combatre aquesta pobresa estructural de què també es parlava i anar a la soca.

Després també, per una altra banda, podem destacar també altres mesures que s'han pres i que evidentment han comptat amb el suport i amb un ampli consens, jo vull posar en valor el Decret Llei de prestacions econòmiques i socials que es va aprovar; jo crec que d'alguna manera ordenava totes les prestacions econòmiques i socials i al mateix temps també donava l'oportunitat per poder donar facilitats per establir ajudes urgents als consells i als ajuntaments, que crec que aquesta és una de les qüestions que també el Govern ha donat... o sigui, ha fet aportacions als consells i als ajuntaments perquè possiblement la primera porta d'entrada quan tu vols demanar ajuda sempre, sempre, en la majoria de casos és al departament de Serveis Socials dels ajuntaments.

Per altra banda, també, les beques menjador per primera vegada -també s'ha comentat aquí- hem arribat a l'alumnat de l'escola concertada i també a 0-3 anys.

La setmana que ve debatrem el Decret Llei amb mesures d'habitatge per agilitar aquestes ajudes al lloguer, que evidentment s'ha de millorar en aquest sentit i també impulsar noves mesures per ampliar el parc públic d'habitatge.

I avui mateix, sense anar més enfora, s'ha assolit l'acord de la Mesa de Diàleg Social, que crec que és una bona notícia dintre del panorama evidentment complex que tenim, on es prorroguen fins al mes de setembre totes les mesures importants per a la nostra economia, com és el tema dels ERTO, que inclouen els fixos discontinus, les exoneracions a les quotes de la Seguretat Social, també per a la pròrroga de prestacions extraordinàries per als autònoms que per primera vegada també es varen posar a disposició, no?

Tot i això, entenent que sempre amb un clar objectiu que no pot ser altra que... mentre es fa això, que és complex com deia, també es protegeixen vides que en aquests moments encara continuem... el virus encara perviu amb nosaltres, i també salvar l'economia mitjançant la protecció, com deia, de les famílies, de les persones treballadores, dels autònoms i també de les empreses perquè sense seguretat sanitària doncs evidentment no hi haurà aquesta millora de l'economia.

Per tant, tot i entenent que queda marge de millora..., s'ha parlat aquí també de l'Ingrés Mínim Vital, nosaltres hem donat suport a millores en el sentit que també..., i hem donat suport que aquest Ingrés Mínim Vital pugui ser gestionat per la mateixa comunitat autònoma, perquè això suposaria també que una mateixa persona, quan ja accedeix a les ajudes de serveis socials, d'alguna manera ja automàticament se la podria derivar cap a una ajuda o cap a l'altra, no hauriem de primer sol·licitar-ne una per a després acabar sol·licitant l'altra, que crec que és una de les qüestions que evidentment s'allarguen en el temps i que d'alguna manera també es necessita millorar.

Per tant, feta aquesta anàlisi i compartint aquestes qüestions, acab com vaig dir la setmana passada, sí que lamentar les persones o els grups que avui no han participat aquí, perquè vull recordar que aquest pacte el varem signar tots els grups parlamentaris. La veritat és que crec que entre altres coses és el nostre deure i és la nostra obligació i, per tant, acab com vaig dir la setmana passada a la comissió, a la primera reunió de comissió que varem fer, que és que crec que quan signarem aquest pacte cap dels que som aquí no pensàvem que viuríem una situació tan extraordinària com la que hem viscut.

Per tant, en aquests moments i precisament amb aquest afegit crec que avui el pacte cobra molta més importància que no fa un any i crec que això també ho hem de posar en valor nosaltres i per part nostra també reafirmar el nostre compromís.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Gamundí. Contesta el representant ara d'EAPN Sr. Grimalt.

EL DIRECTOR TÈCNIC DE LA XARXA EUROPEA DE LLUITA CONTRA LA POBRESA I EXCLUSIÓ SOCIAL DE LES ILLES BALEARS (Andreu Grimalt i Rosselló):

Gràcies, president. Gràcies, per les preguntes i reflexions, intentaré respondre el millor que pugui a tot el que s'ha dit. He apuntat moltes coses.

Feia referència Marga a si hem de continuar o no amb les mesures... o hem de cronificar aquestes ajudes d'urgència o hem d'anar cap a una altra banda. Des d'EAPN a Europa i Espanya sempre hem demanat un sistema de rendes mínimes, varem aplaudir molt la implementació de l'Ingrés Mínim Vital a nivell estatal i a l'hora hem estat molt crítics amb ell, hem estat molt crítics pel col·lapse que hi ha hagut, per la manca de recursos personals que s'hi han posat, per la dificultat d'accés que han tengut els usuaris per poder accedir a aquest Ingrés Mínim Vital. Hi havia unes perspectives no només per part de les entitats, sinó per part dels potencials usuaris en aquest Ingrés Mínim Vital i hi ha hagut persones que han tengut retards injustificables a l'hora de rebre aquest ingrés mínim.

Un dels grans errors que té i més en una situació de crisi sobrevinguda com la de la COVID-19 és que feia referència als exercicis anteriors, es miraven els ingressos de l'any anterior i no la situació que tenia la persona ara. Tres de cada quatre sol·licituds d'Ingrés Mínim Vital són denegades i moltes per aquesta qüestió, i la persona o la família necessita aquesta prestació ara perquè té una situació greu ara i no fa un any, com podia tenir feina fos fix discontinu o fos autònom o fos un assalariat.

Per tant, per una banda, a nivell formal aplaudim aquest sistema de rendes mínimes, per l'altra el criticam en aquest sentit i també un sentit de quanties. És cert que sempre s'ha defensat que l'Ingrés Mínim Vital intentava pal·liar o atacar la pobresa severa, però creiem que un increment de quanties com a mínim per arribar fins al llindar de la pobresa relativa seria necessari i des d'EAPN també hem defensat la

complementarietat amb les rendes autonòmiques. La majoria de rendes, si no totes, són incompatibles amb aquest Ingrés Mínim Vital i consideram que seria adient que les autonomies poguessin complementar via prestació aquest Ingrés Mínim Vital o via altres prestacions, com els ajuts al lloguer que, totalment d'acord, s'haurien d'accelerar i s'haurien d'haver cobrat ja.

Per tant, sí a un sistema de rendes mínimes, creiem que sí, però d'una altra manera, molt més àgil, amb tots els recursos a l'abast.

Sí vàrem... feia referència també al tema d'ajudes menjador que no s'han gastat, consideram que..., no enteníem per què no arribaven a les famílies. És vera que hi ha una manca important d'informació d'aquests potencials usuaris, hi ha encara no direm certa por, però sí un cert desconeixement d'on acudir per part d'aquests usuaris, tot i que nosaltres fem un acompanyament com entitat a aquestes persones damunt el que han de fer, però també és cert que l'allau de sol·licituds de demanda d'informació i d'ajudes, prestacions i ajuts ha superat moltes vegades la capacitat pròpia de les entitats; entitats que fins i tot en temps de crisi han contractat a més persones, fins i tot amb aquesta reducció d'ingressos públics que han tengut, perquè han hagut de menester aquest extra per ajudar a aquests usuaris que s'adreçaven i a tots aquests nous perfils que anaven a les entitats.

Parlava, no sé si era Bea, perdonau, no sé qui ha fet la pregunta, que moltes vegades la porta d'entrada són els serveis socials comunitaris bàsics, però moltes vegades són les pròpies entitats. La gent té molta més referència de vegades a determinats barris, o a determinats pobles, té molta més referència amb una entitat social, que després lògicament es deriva a un servei social comunitari per obrir expedient si és el cas, o per fer una prestació. També recordem que hi ha persones que els serveis socials no poden gestionar aquestes prestacions per mil motius, perquè no estan en situació regular, o perquè no tenen la targeta sanitària, etc., etc. Per tant, aquí hi ha problemes que les entitats també van posant damunt les seves esquenes, els ajuts en aquestes persones.

Lògicament si hi ha qualche cosa que em deixi, després m'ho anau dient.

Cristina feia referència que l'informe és obsolet. Sí, ho vàrem dir a la presentació i ho repetim ara. L'informe estava ja..., quan vàrem fer la presentació ja la vàrem redactar en passat, perquè feia referència a una situació que ja no es corresponia amb la realitat i en la intervenció d'avui també ho diem, és un informe de mínims, són unes xifres de mínims, el que volíem destacar precisament era que en una situació de recuperació econòmica, amb la locomotora turística funcionant, entre cometes, a ple rendiment, teníem aquí 180.000 persones en aquesta situació i això és un sol.

Aquestes 180.000 persones, crec que la xifra més baixa els darrers anys ha estat una mica inferior, però no molt, la pregunta que sempre llançam és si ens hem de conformar amb un sistema socioeconòmic que condemna 100.000 i busques persones de la nostra comunitat a estar en risc de pobresa o exclusió. I si també aquestes dents de serra que de vegades

observam en els informes AROPE referits a Balears, en gran part també a causa de la mostra, de la petita mostra que fes aquestes condicions de vida a la nostra comunitat, però també en part amb aquesta volatilitat del propi sistema.

Com que és tan sensible als canvis de l'exterior, un petit canvi fa que milers de persones passin a aquesta situació de pobresa perquè, o es queden a l'atur, o es queden sense cobrar prestacions d'atur, o simplement són fixos discontinus que no són cridats per omplir la seva plaça d'hotel, o la seva plaça a un restaurant. Per tant, és important llançar aquesta reflexió de si, ja que no vàrem aprofitar la crisi del 2008, si no hem d'aprofitar la crisi del 2020 per fer aquesta reflexió. EAPN forma part d'aquest recentment creat Fòrum de la Societat Civil, allà on estan reflexionant i fent algunes aportacions damunt la transició social, la transició econòmica i la transició ecològica. I creim que és un temps d'oportunitat en aquest sentit, de canviar realitats, de canviar sistema.

És cert que és molt complicat, és cert que l'equilibri entre cobrir les urgents necessitats i aplicar les mesures estratègiques per propiciar aquest canvi, és molt difícil d'assolir. Però creiem que i pel que s'està veient, hi ha una certa demanda tornar al que teníem abans.

El fons europeus són una oportunitat? Sí, però quan veus que grans multinacionals han demanat ja quatre vegades més, o tres vegades més de l'import que ha de rebre Espanya a través d'aquests fons socials, a través d'aquests mecanismes Next Generation, fas un poquet esquena paret per dir, estam intentant tornar al mateix? Estam intentant reproduir el sistema econòmic que teníem abans i que estam condemnant aquestes persones o el volem aprofitar de veres per fer escometre aquest canvi, que permeti de veres sortir a aquestes persones, a tota la societat, però també a aquestes persones i col·lectius de risc de pobresa i exclusió?

Ja veníem d'una situació complicada has dit, és vera que hi ha gent que encara patia els efectes de la crisi 2008 i la crisi de la pandèmia l'ha agafada encara amb aquella situació. És cert, és el que he dit abans, hi ha persones que sembla que estan condemnades a patir aquesta situació i l'únic que es posen són tiretes, pal·liatius perquè la seva situació no sigui tan dramàtica. Però no s'aconsegueix aquest canvi qualitatiu cap aquesta inclusió plena que nosaltres demandam.

Totalment d'acord amb l'aplicació de polítiques actives d'ocupació, no només per a famílies monoparentals, sinó també per a joves, per a persones que s'han quedat sense feina, o per, ja que caminam cap a la digitalització, cap una gran part de la població que veurà obsolet els seus llocs de feina en un futur no tan llunyà. Per tant, aquestes polítiques actives d'ocupació són fonamentals. Els sistemes i els serveis d'ocupació de les comunitats i també el SEPE de l'Estat, rebran gran part d'aquests fons europeus i s'haurien d'aplicar i aquí la incidència que hem de fer és aquesta, aconseguir que vagin cap aquests col·lectius que més ho necessiten i que s'aprofitin de veres aquests fons.

Crec que feia referència també, he apuntat aquí que parlava de l'Ingrés Mínim Vital, crec que responen a na Marga ho he explicat.

Juanma deia que hem de fer propostes com a xarxa. Crec que tant en el document de mesures que vàrem presentar el mes de maig, si no record malament, com les mesures que hi ha en el pacte per la inclusió, hem estat prou propositius i intentant assolir un nivell de consens i de col·laboració amb les persones que podeu decidir sobre aquestes propostes. És cert que s'han de treballar, és cert que de vegades perquè les propostes passin a mesures, aquestes mesures passin a accions i aquestes accions es concretin definitivament en un pressupost o en qualche mesura que s'hagi d'aplicar. S'ha de fer feina, però crec que el pacte és un bon espai, no és l'únic, però crec que és un bon espai i crec que l'esperit de consens aquí ens ajuda molt.

També faré referència a les absències i ho vàrem comentar tant a nivell intern, com l'altre dia, crec que fa un any i mig que vàrem presentar el pacte per la inclusió i també va faltar aquest Grup Parlamentari de VOX al qual es feia referència i crec que sí que és un..., ja que s'ha mencionat el pacte, la firma del pacte no és només fer-se la foto, sinó que requereix un compromís de fer feina, un esperit de consens i un esperit d'esforç i dedicació de temps a assolir els objectius a què s'han compromès.

Volem fugir d'aquests drets de paper, volem fugir d'aquestes declaracions institucionals o declaracions d'entitats que queden molt bé per fer-se la foto i queden molt bé com a titular a la premsa, però si després no hi ha una feina darrera, es perd tot pel camí i lògicament perdem la confiança de la ciutadania i de les persones a les quals volem proporcionar una inclusió.

Totalment d'acord amb el tema de projeccions i de tema més visual. Crec que ajuda moltíssim a l'hora de fer feina, no només compartir dades, sinó a qualsevol espai de feina tenir una visió del que fa, fins i tot amb una fotografia, amb una gràfica, o fins i tot amb un esquema de punts, ajuda moltíssim. Aquí ja no depèn de mi, això hem de veure els responsables de la casa que ho diguin.

Malauradament, ens resulta molt complicat desglossar dades per illes. L'enquesta de condicions de vida aquí a Balears té una mostra, si no record malament, la darrera de 600 i escaig, o 700 persones. Vull dir són molt poques. Ja el nivell de marge d'error a nivell de Balears és molt escàs, si desglossam per illes o per gènere, o per edats, se'ns escapa molt l'error estadístic i és molt complicat. Es va posar damunt la taula a un determinat moment si com a Catalunya, l'IBESTAT podia fer una ampliació d'aquesta mostra, però no ha arribat a res, tampoc hem insistit, però crec que seria important per tenir coneixement de la tasca que també fan organismes com l'Observatori Social de la UIB per aglutinar les dades que hi ha i presentar-ho tot a un informe.

Fèieu referència alguns de vosaltres al tema de la joventut, al tema dels joves. El tema d'abandonament escolar, l'emancipació és complicada, sí, és complicada fins i tot per a població normalitzada. Tenim un mercat immobiliari que s'escapa a moltíssima gent, imaginau a persones de famílies que no arriben a final de mes poder-se emancipar. Hem d'apostar molt fort per la formació, hem d'apostar molt fort per reduir l'abandonament escolar. És un dels punts importants del pacte i a la legislatura passada ja vàrem fer dues jornades damunt aquest abandonament escolar i quines mesures podíem

aplicar per reduir-lo, tot i que és vera que en moments de crisi el retorn a la formació, encara que no sigui molt gran, sí es nota a la corba el retorn a aquesta formació de persones que bé han perdut la feina i no tenen oportunitat de fer-ne.

I només una dada, crec que és important, les darreres dades a nivell estatal mostren que només al voltant d'un 30% de joves que provenen de famílies amb estudis bàsics, completa una educació superior. Dit d'una altra manera, més de la meitat de fills i filles de famílies en situació de vulnerabilitat es queden amb els mateixos estudis que tenien son pare i sa mare, amb estudis bàsics.

Aquesta transmissió intergeneracional no només de la pobresa, sinó també de la formació bàsica i de l'abandonament escolar, és una dinàmica que s'ha de rompre amb aquesta aposta per l'educació superior, una aposta claríssima per la formació professional, la formació professional dual, i deixar d'estigmatitzar aquesta formació, jo record quan era jove que deien *si vales, vales y si no te vas a FP*, per tant, deixar d'estigmatitzar la formació professional i considerar-la, com a altres països d'Europa, una sortida laboral més que digna i equiparable a un estudi superior universitari.

Acabaves també parlant de la situació del voluntariat, jo puc parlar de la situació del voluntariat perquè fem feina porta per porta, però crec que ahir varen ser aquí, no sé si a aquesta comissió o a la d'Assumptes Institucionals explicant la seva situació; he viscut també de prop una situació que han viscut darrerament d'una manca de compromís i d'una manca de finançament que han tengut i crec que és fonamental la tasca que fa la PLAVIB a nivell de voluntariat a la nostra comunitat i la tasca que fan els milers i milers de voluntaris i voluntàries de les nostres entitats per aconseguir precisament que les nostres entitats assoleixin els objectius que s'han marcat. Em podria estendre un poquet, però crec que Miquel, el president de la PLAVIB, va explicar ahir, no vaig poder seguir tota la compareixença, però si en vaig seguir un tros, va explicar ahir bé la situació.

Crec que també feia referència a les polítiques d'ocupació, Juanma, crec que ho he dit abans, aprofitar molt bé els fons europeus que arriben, aprofitar molt bé aquests doblers extra que ara ens arribaran per dissenyar unes polítiques d'ocupació. Ara nosaltres ens trobam, com a EAPN i també com a tercer sector, en un procés de concertació dels serveis d'orientació del SOIB, i creiem que són vies que s'han d'aprofitar perquè tant les entitats com els serveis públics d'ocupació puguin desenvolupar la seva tasca d'una manera adient i siguin aprofitables aquests recursos que es destinen a les polítiques actives d'ocupació i tot el tema de reinserció laboral dels col·lectius vulnerables.

Lina, parlaves d'un moment terrible i que el que vendrà serà pitjor. Malauradament, la incertesa que ens domina no ens permet fer una afirmació tan rotunda, però, també malauradament, creiem que sí, crec que serà molt complicat el moment que ve i si no aprofitam molt bé els recursos que ara vendran de fons europeus i no aprofitam molt bé aquesta oportunitat que se'ns posa per davant, tornarem repetir els mateixos errors del passat. Ja vàrem sortir a l'any 2008 escalivats d'una crisi, hem tornat exactament al mateix, vull dir,

no hi ha hagut cap canvi, no dic de superació de crisi, sinó de model econòmic, per tant, hem tornat a aquesta vulnerabilitat i a aquesta sensibilitat de la nostra principal indústria que és que amb qualsevol petit canvi, imaginau-vos si és un coronavirus a escala mundial, pot tenir sobre el mercat laboral d'unes illes tan petites com les nostres.

Feu referència a aquest milió de persones més pobres que feia Oxfam, precisament la dada que jo comentava de 12 punts ve d'aquest informe, a Balears parlaríem ara de 180, crec que l'informe feia referència a 320.000 o 330.000, per tant, sé que era un 26,5% de població la perspectiva que feia l'informe. I reiter la dada perquè torni constar al *Diari de Sessions*, les previsions més pessimistes poden parlar de fins a 125.000 persones en pobresa severa a una comunitat suposadament rica.

I feies aquesta pregunta: serà més fàcil sortir de la crisi ara que a l'any 2008? Tal vegada serà més fàcil a nivell nominal, tot d'una que puguem tenir obert el sistema productiu, en aquest cas el sector turístic, serà més fàcil retornar, però tornarem a condemnar aquestes desenes de milers de persones a no sortir d'aquesta situació de pobresa i d'exclusió que tenim. Torn a repetir la importància d'aprofitar totes les oportunitats que se'ns posen per davant tot i ser conscients de les dificultats que tenim.

Totalment d'acord, Bea, amb quan feies referència a l'enfortiment dels serveis públics i diversificar l'economia. El tema de l'aposta pels serveis públics és un tema que duim al nostre ideari, és així, una aposta forta per tot el tema que vulgui dir salut, serveis socials, educació, dependència, consideram que és fonamental. El sistema públic és un gran eliminador de desigualtats, els països més igualitaris del món són els que tenen un sistema públic molt potent i tenen un gran volum de PIB i de treballadors públics dedicats a això. Creiem que és un gran camí.

I feu referència a l'Ingrés Mínim Vital gestionat per les comunitats autònomes. És un tema que també hem reclamat, atès que són les administracions que ja duen gestionant rendes mínimes des de fa molts d'anys, però el que no podem permetre són casos com ha passat aquesta setmana, crec que ha estat en el País Basc, que la Seguretat Social ha dit que sí, però no hi posa recursos, gestioneu tu, però jo no et don els recursos, et faig una encomana de gestió, però no et don realment les eines per posar-ho. No, escolta, nosaltres volem gestionar realment aquest Ingrés Mínim Vital, volem que sigui lògicament, perquè era la intenció, igual com a mínim aquest sòl a tot l'Estat espanyol i després que siguin les mateixes comunitats, en la mesura de les seves possibilitats i les seves rendes mínimes, que puguin complementar, com he defensat abans, aquesta prestació mínima.

Després ja hi hauria un debat, en el qual no entraré perquè no hi ha consens tampoc, que és el tema de la renda bàsica, hi ha una jornada la setmana que ve o l'altra també sobre això, nosaltres varem participar a un grup de treball, a veure si ja que hem anat tots aquests anys amb rendes mínimes, amb prestacions, amb RESOGA, amb ingressos mínims vitals i veiem que no ha funcionat per acabar amb la pobresa, qui sap si hem de donar una passa més enllà i apostar per una renda bàsica universal per acabar amb la pobresa. És un debat que

s'escapa d'això, vull dir, ja és una reflexió que faig a l'aire i, lògicament, no defensaré ni retrauré perquè no hi ha consens dins la mateixa EAPN, per tant, ara no ho diré.

Per favor, recordau-me si m'he deixat alguna cosa perquè tot el que he apuntat... diputats i diputades, perdonau.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé. Moltes gràcies, Sr. Grimalt. Torn ara de rèplica per part dels grups parlamentaris. Per part del Grup Parlamentari Popular la Sra. Durán, temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Gràcies, president. Intentaré ser breu perquè ja s'han respost moltes de les qüestions que nosaltres demanàvem i si no era que nosaltres ho haguéssim també, s'han respost a molts de companys nostres i se'ns han aclarit molts de temes.

Quant al que dèiem de l'Ingrés Mínim Vital, li havia exposat la Sra. Bea Gamundí, ho ha dit vostè que el tema..., nosaltres hem demanat també que se gestioni des d'aquí, però una de les premisses era que se gestioni de la mateixa manera que es gestionen les pensions no contributives; és a dir, aquí tu dus la gestió i el pagament es fa directe des de Madrid. De cap altra manera no es podria consentir, perquè si no sabem què passarà, que, una vegada més, o no vendrà dotació o vendrà infradotat. Per tant, la manera, el sistema, a més així ho hem sol·licitat i es va aprovar en el Ple del Parlament d'aquesta manera, que fos amb un sistema com les pensions no contributives, que se gestiona des d'aquí, però es paga des de Madrid. Volem aquest tipus d'ajudes.

M'ha quedat clar que vostè creu que sí, que és vàlid i que és bona la premissa de les ajudes com l'Ingrés Mínim Vital, nosaltres també, el nostre grup parlamentari en el Congrés va donar suport a l'Ingrés Mínim Vital i, a més, encara estam, com que si a mi de vegades se'm fa estrany el temps parlamentari aquí al nostre parlament, al Congrés dels Diputats d'una llei que fa més d'un any que es va aprovar, perquè es va aprovar el mes de maig, encara no s'ha pogut tancar el període d'esmenes al Congrés, però sí que és veritat que es veuran moltes esmenes no només del nostre grup sinó de tots els grups que formen part del Congrés i esperam que qualche dia s'arribi a aprovar aquestes esmenes.

La veritat és que l'agilitació de l'Ingrés Mínim Vital i la modificació i rectificació dels seus requisits a la baixa doncs realment serveixi no just per arribar a la pobresa severa, severa, severa, perquè és veritat que collia els ingressos de l'any 2019, sinó que també poguéssim anar a la pobresa moderada o que pugui servir més.

Nosaltres creiem molt que ha de ser complementària a les rendes que hi ha a les comunitats autònomes, nosaltres creiem que ha de ser complementària, perquè el que tampoc no ens sembla bé és que una persona de RESOGA cobri 450 euros i quan li accepten l'Ingrés Mínim Vital, com que la càrrega per fill no se li compta, doncs li suposi perdre cada mes 100 i busques d'euros perquè no li han tengut en compte amb

l'Ingrés Mínim Vital el fill a càrrec. Per tant, evidentment sí que això s'ha de poder compensar, vull dir, està molt bé que l'Ingrés Mínim Vital el pagui directament l'Estat, però sí que és veritat que la conseqüència no pot ser mai el perjudici de la persona que ha perdut poder adquisitiu.

S'ha parlat que si ara entrem de diferent manera, a veure, jo el que crec i el que s'ha comentat aquí és que, evidentment, si en aquell moment la nostra indústria era una fortalesa en aquest moment no ho és, tot el contrari. Sí que és veritat que aquest vegada tenim una eina, que tant de bo l'haguéssim tenguda a l'any 2011, 2008 o 2012!, que és que, per primera vegada, Europa se n'ha anat als bancs, ha demanat 390.000 milions d'euros i es posen a l'abast dels països, precisament per intentar treure'ls d'aquesta crisi. Per primera vegada, perquè per primera vegada, de manera més o manco igual tots s'han vists afectats per la crisi de la pandèmia de la COVID-19, i aquesta COVID-19 ha fet que canviï la visió per part d'Europa.

Deu fer aproximadament un mes va venir un parlamentari europeu que ha estat fent feina directament -era portuguès- i ha fet feina directament dins la Comissió Europea en l'elaboració de les condicions de les ajudes dels Next Generation, i les preguntes de les persones que hi eren, que la gran majoria eren patronals i d'altres, eren a veure de quina manera has de presentar aquests projectes. I ell deia que no era tant quins eren els projectes que s'havien de presentar, sinó que els projectes que es presentassin fossin viables de cara al futur, precisament, i que fossin sostenibles a més.

Vull dir, hem d'anar... El que nosaltres volem, des del nostre partit polític, per això nosaltres aquí en el Parlament hem demanat una comissió específica per a l'administració, per part de la comunitat autònoma de les Illes Balears, dels fons europeus, és que realment serveixin per al que han de servir; vull dir, a nosaltres no ens agradaria que es convertís un altre pic en un Pla E, nosaltres creiem que ha de servir per al que ha de servir. I creiem també que ha d'arribar als petits, i aquesta és una de les preocupacions que tenien les patronals petites, les PIME, PIMEM i CAEB expressaven en aquest fòrum al qual vaig assistir les preocupacions de com, de quina manera, els petits poden arribar a aquests fons perquè al final la inversió hagi estat productiva i hagi servit.

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Durán, ha esgotat el seu temps.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos, la Sra. Mayor, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. MAYOR I ABAD:

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Grimalt, vostè abans ha fet la reflexió que en el 2019 teníem 180.000 persones ja en risc d'exclusió social aquí, a les Illes Balears, i que si ens volíem

conformar amb aquesta xifra o que ara s'obre com una oportunitat real de veure què és el que volem, com a societat. Ja li dic que des d'Unides Podem no, no ens volem conformar, no volem que això sigui el sostre de pobresa d'aquí, de les Illes Balears, no, no ho volem.

Per això sí que li dic que, per part de la meua formació, intentem fer polítiques valentes, polítiques fortes, intentar que tot el problema aquest estructural que tenim com a societat i com les polítiques, el canvi -ja ho hem esmentat aquí moltes vegades- cal un plantejament diferent de totes les polítiques d'ocupació, d'habitatge, de sanitat, d'educació, i acabar d'enfortir bé tot el sistema de serveis socials.

Entenem que la comissió de seguiment del Pacte que ja s'ha ficat aquí en marxa, ara, que cada dos mesos ens veurem, a veure si podem anar cap a aquesta línia, evidentment enfortir tot el tema de les ajudes, perquè és el que ara mateix és el que necessita el ciutadà i és el que li va més directe, però també per treballar més enllà, per fer totes aquestes modificacions per tal que tot aquest tipus de problema estructural que tenim com a societat idò bé, surtin propostes per millorar tot aquest tipus de polítiques.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Mayor. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Gómez, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. És important, i una mostra més elevada, és molt important tenir aquesta mostra més elevada, per tenir, sobretot, des del punt de vista sociològic -vostè ho sap, com a professional- ja no és una qüestió de roda, sinó una qüestió d'encertar en la diversitat que hi ha de realitats a la nostra comunitat autònoma, és a dir, els perfils són molt diferents. Si tens una població envellida a un indret de la nostra comunitat i a un altre no tan envellida, les polítiques que hagi d'aplicar amb la mateixa mostra a totes dues i sobretot ponderada, és molt difícil, vostè ho sap. I era per això que volia saber si havien pogut estratificar per illes i sobretot per edat dins aquestes illes.

És una mancança que tenim en aquesta societat: fer estudis, considerem que fer estudis és una cosa cara, és una cosa que..., i anam tirant de projeccions, i jo crec que són situacions diferents, la pandèmia ha donat indicadors i perfils diferents i evidentment els estudis i la focalització en la realitat d'aquesta diversitat per descomptat que ajuda que no (...) l'asimetria. I ho dic perquè entre els consells insulars, entre els companys de les altres illes, quan parlem de compartir amb altres comunitats autònomes, diuen: no anem tan enfora que tenim realitats molt diferents, també aquí que no les abordam igual.

Per això els demanava a vostès, EAPN, la valoració que aquestes polítiques, a més de transversalitat de què tant parlem, siguin realment estratègiques, siguin interdepartamentals i hi hagi una coordinació i una complementarietat entre els

diferents àmbits de l'actuació comunitària, que no només és del Govern de les Illes Balears. Però bé, hi haurà més oportunitats de parlar-ne.

Sí que se m'ha oblidat abans o..., vostè ha fet una referència, -has fet una referència, Andreu- i era el tema d'una població que, fins i tot l'altre dia a un debat en temes de la targeta sanitària, en tema de la vacunació, es va relacionar amb la targeta sanitària, i és el col·lectiu que no està empadronat, parlem de situació administrativa irregular quasi sempre - encara hi ha la por d'empadronar-se, encara hi ha això- i quan surten, segons quins discursos, encara agreugen molt més aquesta diferenciació de ciutadania entre drets, o suposats majors drets a accedir a prestacions, encara hi ha més por. I aquesta por, existeix.

Per tant el que li volia demanar és precisament si tenen localitzat, si han detectat que hi hagi molta gent que sigui fora d'aquest accés a les prestacions, precisament per trobar-se en situació administrativa irregular, perquè els serveis comunitaris tal volta tenen dificultat per localitzar-los, per accedir-hi, i, per tant, vostè ha dit que feien un sobre esforç d'assolir tasques perquè són un referent per a molts d'usuaris, per a molts de ciutadans, sobretot a altres municipis, si vostès han detectat aquest col·lectiu d'aquestes persones.

Ens trobam amb dues situacions i això és important: una, persones que han arribat amb un èxode d'altres països més empobrits i que han entrat legalment, perquè tenen tres mesos fins que puguin accedir a la situació regular, i, per tant, no s'empadronen, no s'empadronen perquè quedaran en situació irregular, o no tenen la informació que el nostre estat de benestar els permet, independentment de la situació administrativa, estar empadronats per accedir als drets que els pertoquen. Si vostès detecten i tenen una xifra, i com canalitzen això amb la xarxa de prestacions, és a dir, amb els serveis de prestacions, crec que és important.

L'altre dia aquesta informació va sortir publicada, a més, a un mitjà de comunicació que precisament sí té molt d'accés a aquest col·lectiu i és un referent d'informació, que és *Baleares Sin Fronteras*, i la seva inquietud era, precisament, en aquest col·lectiu, i a una entrevista que va fer a una consellera, la consellera de Salut, li va traslladar, nosaltres també li vàrem fer una pregunta sobre aquest tema i, evidentment, el que no té la targeta sanitària encara -i hi ha gent que no té la targeta sanitària- no té una manera de localitzar-se a efectes de la vacuna. I moltes vegades, qui ho deriven són els serveis socials o entitats com la Creu Roja i unes altres, perquè sí ho detecten, perquè els donen no dic una prestació, ni molt manco, sinó un subsidi mínim, sobretot fins canalitzar-ho a través dels serveis públics.

Voldria aquesta valoració perquè crec que és important, és un col·lectiu molt específic i un col·lectiu no només vulnerable sinó fora fins i tot dels circuits mínims de poder accedir a una mínima ajuda.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Gómez. Per part del Grup Parlamentari El Pi, la Sra. Pons, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President. Sr. Grimalt, gràcies també per les seves explicacions. Bé, un col·lectiu concret que ens preocupa sempre, que són les dones, i m'agradaria que ens en fes cinc cèntims de quina és la situació sobre la seva vulnerabilitat i també quines solucions es donen i quin és el futur que els espera a mig termini.

Vostè ha parlat d'aprofitar la crisi del 2020 per fer un canvi de model, m'he quedat amb ganes de més, hi ha una solució màgica per a això, o no hi és?

I bé, si és difícil? Entenem que sí, com vostè ha dit. És possible? També m'agradaria que em contestàs. Si hi ha voluntat que sigui possible i en quin temps ho podríem aconseguir.

Totalment d'acord que aquestes declaracions institucionals que fem, aquest posar damunt la taula aquestes bones intencions que tenim són un suau massatge per a un dia, però que no curen i que, per tant, s'ha de passar als fets i a les polítiques concretes.

I pensam que és imprescindible una bona estadística. Ens xoca cada vegada que parlem d'aquestes qüestions que no hi ha estadístiques autonòmiques concretes i per illes, és a dir que tot és com a, bé, fem un tant per cent del que arriba de les dades estatals i, per tant, crec que sense una bona diagnosi tampoc no hi pot haver una bona acció. Per tant creiem que a això s'hi ha de posar remei al més aviat possible. I si no se n'hi ha posat fins ara, perquè és, és perquè no es pot, és perquè no es vol o quina és la valoració que vostè en faria?

Ha parlat d'aquesta..., m'ha xocat que la meitat d'infants..., de persones sense estudis acaben amb els mateixos estudis que els seus pares. Hem de caminar, totalment d'acord perquè això no sigui així en el futur.

I tornaré a una frase que he llegit amb aquestes dades d'Oxfam, si la trob, que la tenia per aquí, ve a dir exactament que les persones, "les mil persones més riques del món ja s'han recuperat, però les que s'han empobrit durant aquesta pandèmia, com a mínim estaran 10 anys a treure el cap". I, és clar, és una altra qüestió que també ens preocupa.

Fins aquí. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Pons. Per part del Grup Parlamentari Socialista la Sra. Gamundí, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. GAMUNDÍ I MOLINA:

Gràcies, president, senyors diputats, senyores diputades. Dir que m'ha semblat un debat molt interessant, em qued amb moltes coses, sobretot m'ha agradat sentir parlar de la renda bàsica universal, crec que queda molt de camí per anar cap aquí, però crec que s'han iniciat passes en aquest sentit.

És cert que jo he reconegut que l'Ingrés Mínim Vital necessita millorar quant a la seva gestió i quant a l'agilitació, però també vull posar de manifest que, evidentment, l'Ingrés Mínim Vital és un nou dret de ciutadania i que, evidentment, el que pretenia en els seus inicis, que era combatre la pobresa extrema, va generar tot un seguit d'expectatives que arran de la pandèmia, evidentment, amb tota aquesta pobresa sobrevinguda, doncs és evident que no ha culminat. I en això jo crec que hem de ser seriosos i el que és, és, i el que no és, no és! Però sí que és cert que queda molt de camí per fer per arribar a aquesta renda bàsica universal, si bé s'han posat algunes de les bases.

I quan parlàvem del traspàs d'aquesta renda, evidentment sempre amb suficiència financera i evidentment que no suposi tampoc un perjudici per a la comunitat autònoma. A una compareixença que ja va venir la consellera, dins el Ple del Parlament, precisament va ser una de les coses que li vaig comentar; és a dir, de cop i de sobte no, però vegem com evoluciona aquest Ingrés Mínim Vital, i llavors, amb coneixement de causa, doncs evidentment decidir.

S'ha parlat també de qüestions interessants, jo a la primera intervenció no ho he comentat, però de temes relacionats amb l'ocupació juvenil. Evidentment, aquesta pandèmia ha afectat de manera més profunda, per dir-ho de qualche manera, les dones, ho ha dit la companya, també les persones en situació administrativa irregular i també els joves, i jo crec que amb els joves s'ha d'apostar per fer accions específiques adreçades a ells, com és el tema, a nivell estatal, ara recentment s'ha aprovat el Pla d'Ocupació Juvenil, que precisament el que vol és generar polítiques actives específiques per a l'ocupació dels joves, el Pla de Garantia Juvenil, les bonificacions a la Seguretat Social, i evidentment entenem que aquí, a la comunitat autònoma, de fet es necessitava aprovar l'estatal per definir de qualche manera també el Pla d'ocupació d'aquí de les Illes Balears, i que aquest també tenguí un apartat específic per al jovent, crec que és fonamental i importantíssim.

Llavors també un altre dels aspectes és la formació al llarg de tova la vida, que pensam que també s'ha de destacar i s'ha de posar en valor. La nova Llei d'educació estatal, la LOMLOE, de qualche manera el que pretén és això, és reenganxar persones que a un moment determinat no varen poder fer, per diversos motius, no varen poder culminar formacions, dons donar-los facilitats perquè es puguin reincorporar en aquest sentit i completar tota una sèrie de titulacions i també competències.

En certa manera tot són un seguit de reflexions que sorgeixen sempre del debat, del debat constructiu que jo crec que hem tengut avui horabaixa i, en aquest sentit, nosaltres hi continuarem fent feina. Agrair la vostra participació i també que avui hàgim pogut fer aquest debat. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Gamundí. Torn ara de contrarèplica per part del Sr. Grimalt i ja per tancar aquesta compareixença.

EL DIRECTOR TÈCNIC DE LA XARXA EUROPEA DE LLUITA CONTRA LA POBRESA I EXCLUSIÓ SOCIAL DE LES ILLES BALEARS (Andreu Grimalt i Rosselló):

Gràcies president. Només un parell d'observacions al que heu dit. Parlaves de la prestació per fill a càrrec, la defensa que fem nosaltres, com a EAPN, és que la prestació per fill a càrrec, a banda de no desaparèixer amb l'Ingrés Mínim Vital, hauria de ser universal, no hauria de ser destinada només a unes persones que compleixen un determinat llinar de renda, sinó que hauria de ser universal, per afavorir la conciliació, per afavorir una natalitat que sí o sí necessitem a una Europa envellida i a una Espanya envellida, com la que tenim. Per tant, vaig més enllà del que comentaves i, sí, crec que és important defensar aquesta prestació per fill a càrrec i la seva compatibilitat, no només amb l'ingrés mínim, sinó amb qualsevol ingrés que es tenguí.

I m'hauràs de disculpar, però no he llegit totes les esmenes que heu fet al Congrés dels Diputats en relació amb l'Ingrés Mínim Vital, però sí van en línia amb el que has exposat fins ara, no crec que hi hagi..., vull dir que crec que podríem donar suport a això. És vera que s'ha anat modificant, és vera el que deia Bea abans, que era un compromís de legislatura i es va haver d'aplicar amb molt poc temps. Això no justifica tampoc, crec, el col·lapse que hi ha hagut, però sí que les millores que s'han aplicat, com a mínim algunes han estat fruit de la incidència política que hem pogut fer a través, sobretot d'EAPN Espanya, a través també dels grups parlamentaris del Congrés.

I feia referència Marga als fons europeus que han de servir pel que han de servir i si han d'arribar, o com han d'arribar als petits. Nosaltres ja ens hem reunit com a tercer sector amb la conselleria, recentment creada aquí, a Balears, de Fons Europeus, de fet, tenim una jornada informativa la setmana que ve precisament per aclarir tots aquests dubtes que tenim de com el tercer sector, com les entitats que fem feina amb aquests col·lectius podem fer o optar directament a aquests fons, o com fer incidència política perquè les conselleries que rebin aquest fons, generin les subvencions, les línies de crèdit, etc., contractes, concertacions, el que sigui, per poder aplicar les mesures que nosaltres volem aplicar. Per tant, sí estam en això, és vera que és un tema complicat, és un tema que ens ve molt gros a moltíssima gent, moltes som entitats molt petites, però, bé, si li ve gros a la CAEB, imagina't a nosaltres! que tenen més recursos que nosaltres en aquest sentit. Però sí hi estam a sobre perquè creiem que és un tema molt important i que serà un dels grans pilars fonamentals, aquest canvi que nosaltres reclamam en els propers anys.

Bé, feien referència, tant Lina com Juanma, al tema de la mostra, crec que sí, nosaltres, per deformació professional, si no coneixes la realitat no la pots canviar i tenir una diagnosi encertada de la realitat que vivim, no només basada en percepcions, encara que siguin contactes i realitats que vivim de primera mà les entitats del tercer sector, crec que és

important disposar d'unes estadístiques oficials eficients i que tinguin una mostra representativa suficientment elevada i adequada per recollir, com deia Juanma, totes les realitats illenques, les realitats dels municipis, les realitats per edats i les realitats per gèneres.

No puc donar-te una dada de quanta gent ara mateix es troba en aquesta situació de fora del sistema Juanma, però em compromet a parlar amb les entitats per donar-te aquesta xifra, si no és a les properes setmanes, sí a la propera reunió del pacte t'ho diré, m'ho he apuntat. És vera que les entitats fan molta feina en aquest sentit, entitats com coneixeu tots, com Càritas, com Metges del Món, com Creu Roja, que es dediquen a això, i farem un sondeig i fins i tot amb la mateixa conselleria i els mateixos serveis socials comunitaris bàsics per veure de quin volum de gent parlem, tot i que són moltes persones.

Sí, Lina, sí, les dones són més vulnerables i han estat més vulnerables en aquesta crisi, tenien feines pitjor pagades, tenien feines més sensibles que s'han quedat sense feina; feien feina a una economia submergida que de cop i volta s'ha tallat, com feina de neteja a les llars, feina de cura de dependents; s'han vist també molt més afectades emocionalment, perquè han seguit tenint aquesta responsabilitat dins la llar, en un temps de confinament que ha estat més o manco llarg per a algunes famílies; i malauradament moltes han patit o continuen patint situacions de violència masclista a les seves mateixes llars. Per tant, sí podem dir que aquesta crisi, no és que tenguim rostre de dona, perquè ha afectat moltíssima gent, però és que les dones han estat més afectades a nivell percentual que els homes en aquesta situació de pandèmia.

I feu referència, crec que has dit les mil persones més riques del món, s'havien recuperat. Això crec que ho he dit abans a la intervenció, els efectes són molt més lleus als decils de renda més elevats i alhora la recuperació és molt més ràpida; tenim persones que cobraven decils de renda més baixos que continuen ancorats en la situació que tenien a la crisi de l'any 2008 i a la crisi de l'any 92 i la crisi de l'any 73 del petroli, vull dir que, al final, tenim un col·lectiu ancorat aquí que no nota aquesta recuperació i quan la nota, aquestes classes mitjanes o treballadores, la nota d'una manera molt més lenta que les classes altes. I, a més, observem una concentració de la riquesa cada vegada als decils de renda més elevats. L'informe que treia el Govern sobre tot aquest pla de resiliència, etc., crec que és al capítol 8, hi ha una gràfica significativa que mostra el percentatge de riquesa en funció dels decils de renda i veu que la part ampla de riquesa la tenen cada vegada manco persones.

Per últim un apunt, Bea, que parlaves de la renda bàsica universal, i encara que no sigui el tema de debat, vull dir que aquesta casa va encomanar al CES un estudi sobre la situació de pobresa i dels efectes que podia tenir la renda bàsica universal en això, s'ha aprovat ja, crec que s'ha de fer una anàlisi sobre 50.000 llars, si no m'equivoco, ho faran dos companys de la Universitat de Barcelona o de l'Autònoma de Barcelona. I nosaltres varem participar en una jornada d'un grup de discussió qualitatiu que duia la directora del CES, Ana Grau, i precisament presentarà d'aquesta jornada que varem tenir, d'aquest estudi, presentaran aquestes jornades que es fan a la UIB, no us sé dir la data ara, sé que m'hi he apuntat, però... dia 9 de juny o dia 10 de juny, per parlar d'aquest tema i quins

efectes podria tenir la renda bàsica. Podem dir que és un apunt i no és objecte d'aquesta compareixença.

En relació amb l'ocupació juvenil, vull dir-te que sí que ens preocupa molt i que també està inclòs a l'acord estratègic per l'ocupació que varem signar... acord estratègic per l'ocupació amb el tercer sector que varem signar amb el Govern d'aquesta comunitat autònoma, precisament per donar impuls a tota la tasca que fan les entitats a nivell de formació, orientació laboral, inserció laboral cap als col·lectius més vulnerables, en els quals també, lògicament, hi ha els joves.

Si m'he deixat alguna cosa, disculpau-me, però com que ens continuarem veient, esperem que de manera molt sovint i profitosa, gràcies per les vostres aportacions i reflexions, em quedo amb la dada que tenc pendent.

Gràcies, Miquel.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies a vostè una vegada més per la seva presència i, com vostè mateix deia, ens veurem sovint, i moltes gràcies una vegada més.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió. Gràcies.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS